CURSO 2021-22
LINGUA GALEGA E LITERATURA-3º DE EDUCACIÓN PRIMARIA-PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

1.- Competencias clave:

1. Competencia en comunicación lingüística (CCL). Refírese á habilidade para utilizar a lingua, expresar ideas e interactuar con outraspersoas de xeito oral ou escrita.

2. Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT). A primeira alude ás capacidades para aplicar o razoamento matemático para resolver cuestións da vida cotiá; a competencia en ciencia céntrasenas habilidades para utilizar os coñecementos e metodoloxía científicos para explicar a realidade que nos rodea; e a competencia tecnolóxica, en como aplicar estescoñecementos e métodos para dar respostaaosdesexos e necesidades humanos.

3. Competencia dixital (CD). Implica o uso seguro e crítico das TIC para obter, analizar, producir e intercambiar información.

4. Aprender a aprender (CAA). É unha das principais competencias, xa que implica que o alumno desenvolva a súacapacidade para iniciar a aprendizaxe e persistir nel, organizar as súastarefas e tempo, e traballar de xeito individual ou colaborativo para conseguir un obxectivo.

5. Competencias sociais e cívicas (CSC). Fan referencia ás capacidades para relacionarse coas persoas e participar de xeito activo, participativa e democráticona vida social e cívica.

6. Sentido da iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE). Implica as habilidades necesarias para converter as ideas en actos, como a creatividadeou as capacidades para asumir riscos e planificar e cestionarproxectos.

7. Conciencia e expresiónsculturais (CCEC). Fai referencia ácapacidade para apreciar a importancia da expresión a través da música, as artes plásticas e escénicas ou a literatura.

2.- Obxectivos da educación primaria.

a) A educación primaria contribuirá a desenvolver nos nenos e nas nenas as capacidades que lles permita:

b) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.

c) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

d) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.

e) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.

f) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.

g) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.

h) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.

i) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

j) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.

k) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.

l) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

m) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

n) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.

o) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

p) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

Obxectivos da área de lingua galega e literatura para 3º de Educación Primaria:

1. Comprender discursos orais e escritos máis extensos e complexos que no ciclo anterior, ampliando os temas de interese, mantendo a atención e unha actitude crítica.
2. Diferenciar as ideas esenciais das accesorias.
3. Analizar os aspectos sinxelos do texto (estrutura do discurso, vocabulario, intención, etc.).
4. Escoitar, reproducir e representar expresións da linguaxe oral tradicional (adiviñas, cancións, contos, trabalinguas, etc.).
5. Expresarse oralmente e por escrito axeitadamente en situacións formais e informais, ampliando os contextos e interlocutores coñecidos e descoñecidos.
6. Representar e recitar textos orais coa articulación, a entoación e o ritmo axeitados, de forma comprensiva e expresiva.
7. Utilizar correctamente as estruturas lingüísticas básicas.
8. Escoitar e relatar experiencias presentes e pasadas, respectando os aspectos normativos da lingua.
9. Expresar con claridade, ordenadamente e mediante os mecanismos de cohesión necesarios: vivencias, ideas, observacións, sentimentos, etc.
10. Elixir as formas de comprensión e expresión axeitadas á situación e á intención comunicativa.
11. Valorar e aceptar as achegas propias e as dos demais, respectando as normas do intercambio comunicativo.
12. Producir textos escritos propios da vida social da aula, como consolidación do sistema lecto-escritor para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades (normas, fichas, postais, anuncios, carteis...), de acordo coas características propias destes textos.

13. Comprender textos do ámbito escolar, producidos con finalidade didáctica ou de uso social (descricións, instrucións e explicacións), para aprender e para informarse, comparando, clasificando, identificando e interpretando os coñecementos e as informacións para ampliar as aprendizaxes.
14. Utilizar, de xeito dirixido, as Tecnoloxías da Información e a Comunicación e os diferentes tipos de bibliotecas (de aula e de centro), mostrando respecto polas súas normas de funcionamento, coa finalidade de obter información e modelos para a composición escrita.
15. Producir textos escritos propios da vida social da aula, como consolidación do sistema lecto-escritor para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades (normas, fichas, postais, anuncios, carteis...) de acordo coas características propias destes textos.
16. Utilizar os coñecementos de lecto-escritura para a comprensión de textos e o intercambio de experiencias e sentimentos.
17. Comprender textos literarios de xéneros diversos axeitados en canto a temática e complexidade e iniciarse nos coñecementos das convencións específicas da linguaxe literaria.
18. Coñecer os diferentes usos sociais, analizando o seu emprego como vehículo de valores e prexuízos clasistas, racistas, sexistas, etc., co fin de introducir as autocorreccións pertinentes.
19. Utilizar a lingua para destacar os valores das diferentes culturas do ámbito.
20. Valorar a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.
21. Escoitar, reproducir e representar expresións da linguaxe oral tradicional (adiviñas, cancións, contos, trabalinguas, etc.) e valorar estas expresións como un feito cultural enriquecedor.
22. Utilizar a lingua oral e escrita como instrumento de aprendizaxe e planificación de actividades cada vez máis complexas, utilizando diferentes recursos

3.- Vinculación entre obxectivos, contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave.

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	TERCEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR				
▪ a ▪ e	▪ B1.1. Comprensión e valoración de textos orais sinxelos procedentes da radio, da televisión ou da internet, con especial incidencia na noticia, para obter información xeral, específica e relevante, sobre feitos e acontecementos que resulten significativos e elaboración dun breve resumo.	▪ B1.1. Comprender textos orais sinxelos dos medios de comunicación, extraendo o sentido global e información específica.	▪ LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo dos medios de comunicación, extraendo o sentido global da mensaxe.	▪ CCL ▪ CAA
			▪ LGB1.1.2. Identifica *quen*, *que* e *onde* nunha noticia.	▪ CCL ▪ CAA
			▪ LGB1.1.3. Elabora un breve resumo, a partir de preguntas, dun texto oral sinxelo e valora os informativos da radio e da televisión como fonte de información.	▪ CCL ▪ CSC
▪ b ▪ e ▪ i	▪ B1.2. Uso de documentos impresos, dixitais e audiovisuais para obter, informacións relevantes para realizar tarefas de aprendizaxe.	▪ B1.2. Utilizar os documentos audiovisuais como instrumento de aprendizaxe.	▪ LGB1.2.1. Usa e manexa documentos impresos, audiovisuais e dixitais para obter a información máis importante e necesaria.	▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSC
			▪ LGB1.2.2. Selecciona informacións relevantes dos documentos audiovisuais para realizar tarefas de aprendizaxe	▪ CCL ▪ CD ▪ CAA

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	TERCEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
				▪ CSIEE
▪ a ▪ b ▪ c ▪ e ▪ o	▪ B1.3. Comprensión e produción de textos orais sinxelos para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase).	▪ B1.3. Comprender e producir textos orais sinxelos, propios do uso cotián ou do ámbito académico.	▪ LGB1.3.1. Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo adecuadamente.	▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSEIEE
			▪ LGB1.3.2. Sigue unha exposición da clase e extrae o sentido global e as informacións máis relevantes, preguntando se é necesario para verificar a súa comprensión.	▪ CCL ▪ CAA
			▪ LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais sinxelos (explicacións, breves exposicións, narracións curtas...) presentando as ideas cunha coherencia lineal elemental e responde preguntas aclaratorias elementais sobre o seu contido.	▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CAA
			▪ LGB1.3.4. Participa no traballo en grupo.	▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CCL
▪ a	▪ B1.4. Actitude de escoita adecuada ante situacións comunicativas, respectando as e	▪ B1.4. Manter unha actitude de escoita adecuada,	▪ LGB1.4.1. Atende as intervencións dos e das demais, en conversas e exposicións	▪ CCL

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	TERCEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
▪ c ▪ e	opinións de quen fala e sen interrupcións inadecuadas.	respectando as opinións dos e das demais.	sen interromper.	▪ CSC
			▪ LGB1.4.2. Respecta as opinións da persoa que fala.	▪ CCL ▪ CSC
▪ a ▪ c ▪ d ▪ e ▪ o	▪ B1.5. Participación e cooperación nas situacións comunicativas (expresións espontáneas, informacións, conversas reguladores da convivencia, discusións ou instrucións) con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (petición e quendas de palabra, mantemento do tema, respecto ás opinións das demais persoas, posturas e xestos adecuados).	▪ B1.5. Participar nas diversas situacións de interacción oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	▪ LGB1.5.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	▪ CCL ▪ CSC ▪ CAA
			▪ LGB1.5.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais.	▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
			▪ LGB1.5.3. Utiliza a lingua galega en calquera situación de comunicación dentro da aula e valora o seu uso fóra dela.	▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
			▪ LGB1.5.4. Emprega unha postura e xestualidade que transmite predisposición para interactuar cos demais.	▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
			▪ LGB1.5.5. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas.	▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	TERCEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			▪ LGB1.5.6. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CAA
▪ a ▪ b ▪ e	▪ B1.6. Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: entoación, ritmo e xestualidade.	▪ B1.6. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	▪ LGB1.6.1. Elabora un discurso oral coherente, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	▪ CCL ▪ CAA
			▪ LGB1.6.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando algúns nexos básicos.	▪ CCL
			▪ LGB1.6.3. Amosa un discurso oral, claro, cunha pronuncia e entoación axeitadas e propias da lingua galega.	▪ CCL ▪ CCEC
▪ b ▪ e ▪	▪ B1.7. Produción de textos orais sinxelos propios dos medios de comunicación social coa axuda de modelos sinxelos e en situación de simulación.	▪ B1.7. Elaborar textos orais sinxelos propios dos medios de comunicación.	▪ LGB1.7.1. Elabora textos orais sinxelos propios dos medios de comunicación mediante simulación.	▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CSC
▪ b ▪ d ▪ e	▪ B1.8. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.	▪ B1.8. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo.	▪ LGB1.8.1. Amosa respecto ás ideas e achegas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	TERCEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
▪ e	▪ B1.9. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.	▪ B1.9. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	▪ LGB1.9.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC ▪ CSIEE
▪ a ▪ d ▪ e ▪ o	▪ B1.10. Uso, de forma xeral, dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	▪ B1.10. Usar, de forma xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	▪ LGB1.10.1. Usa, de forma xeral, unha linguaxe non sexista.	▪ CCL ▪ CSC
			▪ LGB1.10.2. Identifica o uso de linguaxe discriminatoria e sexista evidente.	▪ CCL ▪ CSC
▪ a ▪ d ▪ e ▪ o	▪ B1.11. Comparación de textos orais sinxelos producidos en diferentes variedades dialectais da lingua galega.	▪ B1.11. Comparar textos orais sinxelos producidos en diferentes variedades dialectais da lingua galega.	▪ LGB1.11.1. Compara textos orais sinxelos producidos en diferentes variedades dialectais da lingua galega.	▪ CCL ▪ CCEC
▪ a ▪ d ▪ e ▪ o	▪ B1.12. Identificación da lingua galega con diversos contextos de uso oral da lingua: en diferentes ámbitos profesionais (sanidade, educación, medios de comunicación...) e en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	▪ B1.12. Identificar a lingua galega con diversos contextos de uso oral.	▪ LGB1.12.1. Identifica a lingua galega oral con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación...	▪ CCL ▪ CCEC
			▪ LGB1.12.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	▪ CCL ▪ CCEC ▪ CSC
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER				

<table>
<tr><td>ÁREA</td><td colspan="2">LINGUA GALEGA E LITERATURA</td><td>CURSO</td><td>TERCEIRO</td></tr>
<tr><td>Obxectivos</td><td>Contidos</td><td>Criterios de avaliación</td><td>Estándares de aprendizaxe</td><td>Competencias clave</td></tr>
<tr><td rowspan="6">▪ b
▪ e
▪ l
▪ j</td><td rowspan="6">▪ B2.1. Comprensión da información relevante en textos das situacións cotiás de relación social: correspondencia escolar, normas da clase, normas do comedor, normas do transporte e regras de xogos.
▪ B2.2. Comprensión de información xeral en textos sinxelos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas webs infantís) con especial incidencia na noticia e nas cartas á dirección do xornal, localizando informacións destacadas en portadas, titulares, subtítulos, entradas.
▪ B2.3. Comprensión de información relevante en textos para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (folletos descricións, instrucións e explicacións).</td><td rowspan="6">▪ B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos sinxelos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis).</td><td>▪ LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos sinxelos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.</td><td>▪ CCL
▪ CD
▪ CSC</td></tr>
<tr><td>▪ LGB2.1.2. Identifica as ideas principais dun texto sinxelo (narrativo, descritivo, expositivo).</td><td>▪ CCL</td></tr>
<tr><td>▪ LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo.</td><td>▪ CCL
▪ CAA
▪ CSIEE</td></tr>
<tr><td>▪ LGB2.1.4. Interpreta, personificacións e hipérboles en textos sinxelos.</td><td>▪ CCL
▪ CAA
▪ CSIEE</td></tr>
<tr><td>▪ LGB2.1.5. Identifica a estrutura xeral dun texto.</td><td>▪ CCL</td></tr>
<tr><td>▪ LGB2.1.6. Emprega o dicionario, de xeito guiado, para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.</td><td>▪ CCL
▪ CAA
▪ CSIEE</td></tr>
<tr><td>▪ b
▪ e</td><td>▪ B2.4. Integración de coñecementos e de informacións procedentes de diferentes soportes para aprender e contrastar</td><td>▪ B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información</td><td>▪ LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de sinxelos gráficos e ilustracións, relacionando esta</td><td>▪ CCL
▪ CAA</td></tr>
</table>

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	TERCEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	información, identificando e interpretando os datos que se transmiten mediante sinxelos gráficos e ilustracións.	procedente de sinxelos gráficos, e ilustracións.	co contido do texto que a acompaña.	▪ CSC ▪ CSIEE ▪ CMCT
▪ b ▪ e	▪ B2.5. Subliñado e resumo da información relevante dun texto sinxelo adecuado ao seu nivel.	▪ B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo e resumir o seu contido.	▪ LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	▪ CCL ▪ CAA
			▪ LGB2.3.2. Realiza o resumo, a partir de preguntas, dun texto sinxelo.	▪ CCL ▪ CAA
▪ b ▪ e	▪ B2.6. Iniciación ás estratexias de control do proceso lector (anticipación, formulación de hipóteses, relectura...).	▪ B2.4. Utilizar, de maneira xeral, estratexias para mellorar a lectura.	▪ LGB2.4.1. Deduce, de maneira xeral, o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE
			▪ LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión,cando é preciso.	▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE
▪ b ▪ e	▪ B2.7. Uso dirixido das tecnoloxías da información e das bibliotecas para obter información e modelos para a lectura.	▪ B2.5. Utilizar de xeito guiado as tecnoloxías da información para obter información e modelos para a lectura.	▪ LGB2.5.1. Utiliza de xeito guiado as tecnoloxías da información para obter información e modelos para a lectura.	▪ CCL ▪ CD ▪ CAA
			▪ LGB2.5.2. Utiliza de xeito guiado dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.	▪ CCL ▪ CAA ▪ CD ▪ CSIEE

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	TERCEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
▪ a ▪ b ▪ e	▪ B2.8. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta, de textos sinxelos en galego adaptados á idade e aos intereses das alumnas e dos alumnos.	▪ B2.6. Ler, en silencio ou en voz alta, textos sinxelos en galego, adaptados á súa idade e aos seus intereses.	▪ LGB2.6.1. Descodifica sen dificultade as palabras.	▪ CCL ▪ CAA
			▪ LGB2.6.2. Le textos sinxelos en voz alta sen dificultade.	▪ CCL
			▪ LGB2.6.3. Le textos, adaptados e próximos á súa experiencia, en silencio, sen dificultade.	▪ CCL ▪ CSC
▪ a ▪ b ▪ e ▪ i	▪ B2.9. Uso da biblioteca respectando as súas normas de funcionamento e valorándoa como fonte de información e de ocio e participación en actividades literarias. ▪ B2.10. Valoración das normas de funcionamento da biblioteca como recurso para acceder facilmente a información moi variada e manter un ambiente agradable de traballo e lecer.	▪ B2.7.Usar as bibliotecas de aula, e de centro, respectando as normas básicas de funcionamento, e participar en actividades literarias.	▪ LGB2.7.1. Utiliza as biblioteca de aula e de centro respectando as normas básicas do seu o funcionamento.	▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
			▪ LGB2.7.2. Valora as bibliotecas de aula e de centro como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos.	▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
			▪ LGB2.7.3. Participa en actividades literarias do centro.	▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
▪ a ▪ b ▪ e	▪ B2.11. Mantemento adecuado da súa biblioteca persoal.	▪ B2.8. Ter interese por ter unha biblioteca propia.	▪ LGB2.8.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	TERCEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
▪ a ▪ b ▪ e	▪ B2.12. Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de e de lecer.	▪ B2.9. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación e de lecer.	▪ LGB2.9.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación e de lecer.	▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCEC
▪ a ▪ b ▪ e ▪ m	▪ B2.13. Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais.	▪ B2.10. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	▪ LGB2.10.1. Selecciona textos do seu interese, en función dos seus gustos e preferencias.	▪ CCL
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR				
▪ a ▪ b ▪ e	▪ B3.1. Uso das estratexias de planificación, de textualización e revisión como partes do proceso escritor.	▪ B3.1. Usar, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	▪ LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información.	▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CAA
			▪ LGB3.1.2. Elabora o texto, con coherencia xeral e de xeito creativo.	▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE
			▪ LGB3.1.3. Aplica, de forma xeral, os signos de puntuación (punto, coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).	▪ CCL

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	TERCEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			▪ LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, léxico, morfosintaxe.	▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
▪ a ▪ b ▪ e ▪ o	▪ B3.2. Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia escolar, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, solicitudes, instrucións…, de acordo coas características propias destes xéneros. ▪ B3.3. Composición de textos de información sinxelos, característicos dos medios de comunicación social, sobre acontecementos significativos, con especial incidencia na noticia, en situacións reais ou simuladas.	▪ B3.2. Producir textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir e resumir, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.	▪ LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, instrucións…	▪ CCL ▪ CAA ▪ CD
			▪ LGB3.2.2. Redacta textos xornalísticos (noticias) e publicitarios (anuncios e carteis) de xeito creativo.	▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CAA
			▪ LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos e descritivos) seguindo un guión establecido.	▪ CCL ▪ CAA
			▪ LGB3.2.4. Escribe textos coherentes empregando algúns elementos de cohesión.	▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
			▪ LGB3.2.5. Resume brevemente o contido de textos sinxelos, a partir de preguntas, propios do ámbito da vida	▪ CCL ▪ CSC ▪ CAA

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	TERCEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	
▪ b ▪ e	▪ B3.4. Produción de textos relacionados co ámbito académico para comunicar información (cuestionarios, resumos, descricións, explicacións).	▪ B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para comunicar información.	▪ LGB3.3.1. Elabora por escrito textos do ámbito académico moi sinxelos (cuestionarios, resumos, descricións, explicacións...) para obter e comunicar información.	▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE
▪ a ▪ b ▪ e ▪ j	▪ B3.5. Creación de textos sinxelos con intención informativa utilizando a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómics.	▪ B3.4. Elaborar textos sinxelos que combinen a linguaxe verbal e a non verbal.	▪ LGB3.4.1. Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómics.	▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CAA ▪ CSIEE
▪ b ▪ d ▪ e ▪ i ▪ j	▪ B3.6. Uso guiado de programas informáticos de procesamento de textos.	▪ B3.5. Usar de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	▪ LGB3.5.1. Usa de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSIEE
▪ b ▪ e ▪ i ▪ j	▪ B3.7. Utilización de elementos gráficos e paratextuais sinxelos, para facilitar a comprensión (ilustracións, subliñados, gráficos e tipografía).	▪ B3.6. Utilizar recursos gráficos e paratextuais que faciliten a comprensión dos textos.	▪ LGB3.6.1. Usa recursos gráficos e paratextuais sinxelos (ilustracións, subliñados, gráficos e tipografía) para facilitar a comprensión dos textos. ▪ LGB3.6.2. Ilustra creativamente os seus textos con imaxes redundantes co seu	▪ CCL ▪ CD ▪ CSIEE

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	TERCEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			contido.	
▪ a ▪ b ▪ e ▪ o	▪ B3.8. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. ▪ B3.9.Valoración da escritura como instrumento de relación social, de obtención,de reelaboración da información e dos coñecementos e de expresión creativa. 1.	▪ B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa. 2.	▪ LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado…	▪ CCL ▪ CD ▪ CAA
			▪ LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.	▪ CCL ▪ CSC
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA				
▪ e	▪ B4.1. Uso e identificación intuitiva de terminoloxía moi elemental nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados, enunciado, palabra e sílaba, xénero e número, determinantes e formas verbais. 3.	▪ B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento na mellora do uso da lingua. 4.	▪ LGB4.1.1. Sinala a denominación dos textos traballados e recoñece nestes, enunciados, palabras e sílabas.	▪ CCL ▪ CAA
			▪ LGB4.1.2. Identifica as formas verbais.	▪ CCL ▪ CAA
			▪ LGB4.1.3. Separa as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.	▪ CCL ▪ CAA
			▪ LGB4.1.4. Identifica nun texto substantivos e adxectivos.	▪ CCL ▪ CAA

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	TERCEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			▪ LGB4.1.5. Sinala o xénero e número de palabras dadas e é quen de cambialo.	▪ CCL ▪ CAA
▪ b ▪ e	▪ B4.2. Uso das normas ortográficas básicas, apreciando o seu valor social e a necesidade de cinguirse a elas nos escritos.	▪ B4.2. Aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas básicas, apreciando o seu valor social e a necesidade de cinguirse a elas.	▪ LGB4.2.1. Aprecia o valor social das normas ortográficas e a necesidade de cinguirse a elas.	▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
			▪ LGB4.2.2. Utiliza as normas ortográficas básicas, aplicándoas nas súas producións escritas, con especial atención ás maiúsculas.	
▪ e	▪ B4.3. Comparación e transformación de enunciados, mediante inserción, supresión, cambio de orde, segmentación e recomposición, para xulgar sobre a gramaticalidade dos resultados. ▪ B4.4. Comparación de estruturas sintácticas elementais para observar a súa equivalencia semántica ou posibles alteracións do significado. ▪ B4.5. Inserción e coordinación de oracións como instrumento na mellora da composición escrita.	▪ B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe elemental nas producións orais e escritas.	▪ LGB4.3.1. Emprega, de forma xeral, os signos de puntuación.	▪ CCL
			▪ LGB4.3.2. Usa unha sintaxe elemental adecuada nas súas producións.	▪ CCL
			▪ LGB4.3.3. Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.	▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
▪ e	▪ B4.6. Exploración das posibilidades do uso de diversos enlaces entre oracións (adición, causa), en relación coa composición de textos.	▪ B4.4. Recoñecer e empregar conectores básicos.	▪ LGB4.4.1. Usa diversos conectores básicos entre oracións: adición e causa.	▪ CCL ▪ CAA

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	TERCEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
▪ b ▪ e ▪ i	▪ B4.7. Uso do dicionario, en papel ou electrónico, de xeito guiado.	▪ B4.5. Usar o dicionario en papel ou electrónico, de xeito guiado.	▪ LGB4.5.1. Usa o dicionario en papel ou dixital de xeito guiado.	▪ CCL ▪ CAA ▪ CD
▪ b ▪ e ▪ i ▪ o	▪ B4.8. Identificación de palabras compostas e derivadas, de sinónimos de antónimos e palabras polisémicas básicas, en relación coa compresión e coa produción de textos.	▪ B4.6. Identificar palabras compostas e derivadas, así como sinónimos, antónimos e palabras polisémicas básicas, para comprender e producir textos.	▪ LGB4.6.1. Recoñece palabras derivadas e compostas, identificando e formando familias de palabras.	▪ CCL ▪ CAA
			▪ LGB4.6.2. Recoñece e usa sinónimos, antónimos e palabras polisémicas básicas.	▪ CCL ▪ CAA
▪ a ▪ d ▪ e ▪ h ▪ m ▪ o	▪ B4.9. Valoración da lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	▪ B4.7. Valorar a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	▪ LGB4.7.1. Valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	▪ CCL ▪ CCEC
▪ a ▪ d ▪ e ▪ m ▪ o	▪ B4.10. Comparación entre aspectos das linguas que coñece e/ou está a aprender para mellorar os procesos comunicativos, recoñecer as posibles interferencias e lograr unha competencia comunicativa integrada. 5.	▪ B4.8. Establecer relacións elementais entre as diversas linguas que coñece ou está a aprender para reflexionar sobre como mellorar os seus procesos comunicativos na lingua galega, recoñecer as posibles interferencias e	▪ LGB4.8.1. Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas moi evidentes e básicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.	▪ CCL ▪ CCEC ▪ CCL

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	TERCEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
		lograr unha competencia comunicativa integrada.		
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA				
▪ b ▪ d ▪ e	▪ B5.1. Escoita, memorización e reprodución de textos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos) e da literatura galega en xeral. ▪ B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	▪ B5.1. Escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos sinxelos, procedentes da literatura galega en xeral, e da literatura galega popular en particular.	▪ LGB5.1.1. Escoita, memoriza e reproduce textos sinxelos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos) e da literatura galega en xeral.	▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC
			▪ LGB5.1.2. Valora os textos da literatura oral galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	▪ CCL ▪ CCEC
▪ b ▪ d ▪ e ▪ i ▪ o	▪ B5.3. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses do alumnado. ▪ B5.4. Lectura guiada e expresiva de textos narrativos da literatura infantil, adaptacións breves de obras literarias clásicas e literatura actual en diversos soportes.	▪ B5.2. Ler textos e obras en galego adaptadas á idade e en diferentes soportes.	▪ LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	▪ CCL ▪ CCEC ▪ CD
			▪ LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	▪ CCL ▪ CCEC ▪ CD

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	TERCEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
▪ b ▪ d ▪ e ▪ o	▪ B5.5. Lectura guiada de poemas, de relatos e de obras, recoñecendo as características dalgúns modelos.	▪ B5.3. Identificar o xénero literario ao que pertencen uns textos dados..	▪ LGB5.3.1. É quen de identificar o xénero literario ao que pertencen uns textos dados: narrativa, poesía e teatro.	▪ CCL ▪ CCEC
▪ b ▪ e ▪ o	▪ B5.6. Recreación e composición de poemas e relatos para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas, recoñecendo as características dalgúns modelos.	▪ B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos a partir de modelos sinxelos.	▪ LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.	▪ CCL ▪ CCEC ▪ CSC
▪ b ▪ d ▪ e	▪ B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de situacións de textos literarios.	▪ B5.5. Participar activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios.	▪ LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios.	▪ CCL
▪ a ▪ d ▪ e ▪ o	▪ B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	▪ B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	▪ LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
▪ a ▪ d ▪ e ▪ o	▪ B5.9. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. ▪ B5.10. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e	▪ B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais.	▪ LGB5.7.1. Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	▪ CCL ▪ CCEC

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	TERCEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.			

4.- Vinculación entre estándares de aprendizaxe e grao mínimo de consecución de cada un, instrumentos de avaliación e criterios de cualificación.

Estándares de aprendizaxe	1ª AV	2ª AV	3ª AV	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo dos medios de comunicación, extraendo o sentido global da mensaxe.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB1.1.2. Identifica quen, que e onde nunha noticia.	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral	50% 50%
LGB1.1.3. Elabora un breve resumo, a partir de preguntas, dun texto oral sinxelo e valora os informativos da radio e da televisión como fonte de información.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB1.2.1. Usa e manexa documentos impresos, audiovisuais e dixitais para obter a información máis importante e necesaria.	X	X	X	Observación sistemática Análise das producións dos alumnos	50% 50%
LGB1.2.2. Selecciona informacións relevantes dos documentos audiovisuais para realizar tarefas de aprendizaxe	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral	50% 50%
LGB1.3.1. Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e	X	X	X	Observación sistemática	50%

Estándares de aprendizaxe	1ª AV	2ª AV	3ª AV	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
intervindo adecuadamente.				Intercambio oral	50%
LGB1.3.2. Sigue unha exposición da clase e extrae o sentido global e as informacións máis relevantes, preguntando se é necesario para verificar a súa comprensión.	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral	60% 40%
LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais sinxelos (explicacións, breves exposicións, narracións curtas...) presentando as ideas cunha coherencia lineal elemental e responde preguntas aclaratorias elementais sobre o seu contido.	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral	50% 50%
LGB1.3.4. Participa no traballo en grupo.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB1.4.1. Atende as intervencións dos e das demais, en conversas e exposicións sen interromper.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB1.4.2. Respecta as opinións da persoa que fala.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB1.5.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB1.5.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB1.5.3. Utiliza a lingua galega en calquera situación de comunicación dentro da aula e valora o seu uso fóra dela.	X	X	X	Observación sistemática Análise das producións dos alumnos Intercambio oral	40% 30% 30%
LGB1.5.4. Emprega unha postura e xestualidade que transmite predisposición para interactuar cos demais.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB1.5.5. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB1.5.6. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB1.6.1. Elabora un discurso oral coherente, utilizando un vocabulario adecuado á súa	X	X	X	Observación sistemática	100%

Estándares de aprendizaxe	1ª AV	2ª AV	3ª AV	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
idade.					
LGB1.6.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando algúns nexos básicos.	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral	60% 40%
LGB1.6.3. Amosa un discurso oral, claro, cunha pronuncia e entoación axeitadas e propias da lingua galega.	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral	50% 50%
LGB1.7.1. Elabora textos orais sinxelos propios dos medios de comunicación mediante simulación.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB1.8.1. Amosa respecto ás ideas e achegas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral	50% 50%
LGB1.9.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB1.10.1. Usa, de forma xeral, unha linguaxe non sexista.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB1.10.2. Identifica o uso de linguaxe discriminatoria e sexista evidente.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB1.11.1. Compara textos orais sinxelos producidos en diferentes variedades dialectais da lingua galega.	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral	30% 10%
LGB1.12.1. Identifica a lingua galega oral con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación...	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB1.12.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral	50% 50%
LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos sinxelos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.	X	X	X	Observación sistemática Análise das producións dos alumnos	30% 20%

Estándares de aprendizaxe	1ª AV	2ª AV	3ª AV	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
				Proba escrita Intercambio oral	30% 20%
LGB2.1.2. Identifica as ideas principais dun texto sinxelo (narrativo, descritivo, expositivo).	X	X	X	Observación sistemática Análise das producións dos alumnos Proba escrita Intercambio oral	30% 20% 30% 20%
LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo.	X	X	X	Observación sistemática Análise das producións dos alumnos Proba escrita	30% 40% 30%
LGB2.1.4. Interpreta, personificacións e hipérboles en textos sinxelos.		X	X	Observación sistemática Análise das producións dos alumnos	50% 50%
LGB2.1.5. Identifica a estrutura xeral dun texto.		X	X	Observación sistemática Análise das producións dos alumnos Proba escrita	30% 40% 30%
LGB2.1.6. Emprega o dicionario, de xeito guiado, para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de sinxelos gráficos e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que a acompaña.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	X	X	X	Observación sistemática Análise das producións dos alumnos	50% 50%
LGB2.3.2. Realiza o resumo, a partir de preguntas, dun texto sinxelo.	X	X	X	Observación sistemática Análise das producións dos alumnos	30% 30%

Estándares de aprendizaxe	1ª AV	2ª AV	3ª AV	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
				Proba escrita	40%
LGB2.4.1. Deduce, de maneira xeral, o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión,cando é preciso.	X	X	X	Observación sistemática Análise das producións dos alumnos	50% 50%
LGB2.5.1. Utiliza de xeito guiado as tecnoloxías da información para obter información e modelos para a lectura.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB2.5.2. Utiliza de xeito guiado dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB2.6.1. Descodifica sen dificultade as palabras.	X	X	X	Observación sistemática Análise das producións dos alumnos Proba escrita	30% 40% 30%
LGB2.6.2. Le textos sinxelos en voz alta sen dificultade.	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral	50% 50%
LGB2.6.3. Le textos, adaptados e próximos á súa experiencia, en silencio, sen dificultade.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB2.7.1. Utiliza as biblioteca de aula e de centro respectando as normas básicas do seu o funcionamento.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB2.7.2. Valora as bibliotecas de aula e de centro como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB2.7.3. Participa en actividades literarias do centro.	X	X	X	Observación sistemática	30%
LGB2.8.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	X	X	X	Observación sistemática	100%

Estándares de aprendizaxe	1ª AV	2ª AV	3ª AV	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
LGB2.9.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación e de lecer.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB2.10.1. Selecciona textos do seu interese, en función dos seus gustos e preferencias.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información.	X	X	X	Observación sistemática Análise das producións dos alumnos Proba escrita Intercambio oral	30% 20% 30% 20%
LGB3.1.2. Elabora o texto, con coherencia xeral e de xeito creativo.	X	X	X	Observación sistemática Análise das producións dos alumnos Proba escrita	30% 40% 30%
LGB3.1.3. Aplica, de forma xeral, os signos de puntuación (punto, coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).	X	X	X	Observación sistemática Análise das producións dos alumnos Proba escrita	30% 40% 30%
LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, léxico, morfosintaxe.	X	X	X	Observación sistemática Análise das producións dos alumnos Proba escrita	30% 40% 30%
LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, instrucións…	X	X	X	Observación sistemática Análise das producións dos alumnos Proba escrita	30% 40% 30%
LGB3.2.2. Redacta textos xornalísticos (noticias) e publicitarios (anuncios e carteis) de xeito creativo.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos e descritivos) seguindo un guión	X	X	X	Observación sistemática	30%

Estándares de aprendizaxe	1ª AV	2ª AV	3ª AV	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
establecido.				Análise das producións dos alumnos Proba escrita Intercambio oral	20% 30% 20%
LGB3.2.4. Escribe textos coherentes empregando algúns elementos de cohesión.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB3.2.5. Resume brevemente o contido de textos sinxelos, a partir de preguntas, propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	X	X	X	Observación sistemática Análise das producións dos alumnos Proba escrita	30% 40% 30%
LGB3.3.1. Elabora por escrito textos do ámbito académico moi sinxelos (cuestionarios, resumos, descricións, explicacións...) para obter e comunicar información.	X	X	X	Observación sistemática Análise das producións dos alumnos Proba escrita	30% 40% 30%
LGB3.4.1. Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómics.	X	X	X	Observación sistemática Análise das producións dos alumnos	40% 60%
LGB3.5.1. Usa de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB3.6.1. Usa recursos gráficos e paratextuais sinxelos (ilustracións, subliñados, gráficos e tipografía) para facilitar a comprensión dos textos. LGB3.6.2. Ilustra creativamente os seus textos con imaxes redundantes co seu contido.	X	X	X	Observación sistemática Análise das producións dos alumnos	50% 50%
LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado…	X	X	X	Análise das producións dos alumnos	30%
LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB4.1.1. Sinala a denominación dos textos traballados e recoñece nestes, enunciados, palabras e sílabas.	X	X	X	Observación sistemática Análise das producións dos alumnos	50% 50%

Estándares de aprendizaxe	1ª AV	2ª AV	3ª AV	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
LGB4.1.2. Identifica as formas verbais.			X	Observación sistemática Análise das producións dos alumnos Proba escrita	40% 30% 30%
LGB4.1.3. Separa as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.	X	X	X	Observación sistemática Análise das producións dos alumnos Proba escrita	30% 40% 30%
LGB4.1.4. Identifica nun texto substantivos e adxectivos.	X	X		Observación sistemática Análise das producións dos alumnos Proba escrita	30% 40% 30%
LGB4.1.5. Sinala o xénero e número de palabras dadas e é quen de cambialo.	X			Observación sistemática Análise das producións dos alumnos Proba escrita Intercambio oral	30% 20% 30% 20%
LGB4.2.1. Aprecia o valor social das normas ortográficas e a necesidade de cinguirse a elas.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB4.2.2. Utiliza as normas ortográficas básicas, aplicándoas nas súas producións escritas, con especial atención ás maiúsculas.	X	X	X	Observación sistemática Análise das producións dos alumnos Proba escrita	30% 40% 30%
LGB4.3.1. Emprega, de forma xeral, os signos de puntuación.	X	X	X	Análise das producións dos alumnos Proba escrita	50% 50%
LGB4.3.2. Usa unha sintaxe elemental adecuada nas súas producións.	X	X	X	Observación sistemática Análise das producións dos alumnos Proba escrita	30% 20% 30%

Estándares de aprendizaxe	1ª AV	2ª AV	3ª AV	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
				Intercambio oral	20%
LGB4.3.3. Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.			X	Observación sistemática	100%
LGB4.4.1. Usa diversos conectores básicos entre oracións: adición e causa.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB4.5.1. Usa o dicionario en papel ou dixital de xeito guiado.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB4.6.1. Recoñece palabras derivadas e compostas, identificando e formando familias de palabras.		X	X	Observación sistemática Análise das producións dos alumnos Proba escrita	30% 40% 30%
LGB4.6.2. Recoñece e usa sinónimos, antónimos e palabras polisémicas básicas.	X			Observación sistemática Análise das producións dos alumnos Proba escrita Intercambio oral	30% 20% 30% 20%
LGB4.7.1. Valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB4.8.1. Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas moi evidentes e básicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB5.1.1. Escoita, memoriza e reproduce textos sinxelos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos) e da literatura galega en xeral.	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral	60% 40%
LGB5.1.2. Valora os textos da literatura oral galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	X	X	X	Observación sistemática	100%

Estándares de aprendizaxe	1ª AV	2ª AV	3ª AV	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral	50% 50%
LGB5.3.1. É quen de identificar o xénero literario ao que pertencen uns textos dados: narrativa, poesía e teatro.	X	X	X	Observación sistemática Análise das producións dos alumnos Proba escrita Intercambio oral	30% 20% 30% 20%
LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.	X	X	X	Observación sistemática Análise das producións dos alumnos Intercambio oral	30% 40% 30%
LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB5.7.1. Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	X	X	X	Observación sistemática	100%

MÍNIMOS.

BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR

- E capaz de manter unha conversa con fluidez e coherencia. (LG-B1.5)
- Responde preguntas sinxelas correspondentes a comprensión literal. (LG-B1.5)

- Participa activamente e con coherencia en diálogos e exposicións orais sobe un tema dado. (LG-B1.6)
- Utiliza axeitadamente a información recollida (LG-B1.7)

BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER.

- Extrae a idea principal de textos axeitados á súaidade e de diversa tipoloxía textual. (LG-B2.1)
- Ordena palabras alfabéticamente para a iniciación á utilización do diccionario. (LG-B2.1)
- Conta de forma organizada e sinxela o argumento dun texto escrito. (LG-B2.3)
- Le en voz alta sen dificultade, evitando a lectura silábica, un texto cunha velocidade mínima de 85 palabras por minuto. (LG-B2.6)

BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR.

- Utiliza correctamente o punto. (LG-B3.1)
- Escribe textos sinxelos seguindo modelos. (LG-B3.2)
- Presenta os traballos con caligrafía clara e lexible. (LG-B3.7)

BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA

- Recoñece o verbo e utiliza presente, pasado e futuro (LG-B4.1)
- Recoñece o nome (LG-B4.1)
- Aplica as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita (LG-B4.1)
- Utiliza correctamente maiúscula e minúscula, m antes de p e b, r/rr e c/z.(LG-B4.2)
- Utiliza sinónimos e antónimos na expresión oral e escrita. (LG-B4.6)

BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA.

- Crea contos e poemas sinxelos (LG-B5.4)

5.- Elementos transversais.

Traballaranse en tódalas disciplinas:

- A comprensión lectora,
- A expresión oral e escrita,
- A comunicación audiovisual,
- As tecnoloxías da información e a comunicación,
- O emprendemento e a educación cívica e constitucional
- Os valores que fomenten a igualdade efectiva entre homes e mulleres e a prevención da violencia de xénero.
- Os valores inherentes ao principio de igualdade de trato e non-discriminación por calquera condición ou circunstancia persoal ou social.
- A prevención e resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social.
- Os valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto polos dereitos humanos e o rexeitamento da violencia terrorista, a pluralidade, o respecto polo Estado de dereito, o respecto e consideración polas vítimas do terrorismo, e a prevención do terrorismo e de calquera tipo de violencia.
- A prevención da violencia de xénero, da violencia terrorista e de calquera forma de violencia, racismo ou xenofobia.

- Prevención de comportamentos, estereotipos e contidos sexistas, así como aqueles que supoñan discriminación por razón da orientación sexual ou da identidade de xénero, favorecendo a visibilidade da realidade homosexual, bisexual, transexual, transxénero e intersexual.
- Desenvolvemento sostible e o medio ambiente, os riscos de explotación e abuso sexual, as situacións de risco derivadas da utilización das tecnoloxías da información e da comunicación, así como a protección ante urxencias e catástrofes.
- Desenvolvemento e afianzamento do espírito emprendedor e a iniciativa empresarial a partir de aptitudes como a creatividade, a autonomía, a iniciativa, o traballo en equipo, a confianza nun mesmo e o sentido crítico.
- Educación e seguridade viaria

6.- Metodoloxía didáctica, incluíndo as estratexias a desenvolver polo profesorado, para acadar os estándares de aprendizaxe, así como a adquisición das competencias clave.

6.1. Principiosmetodolóxicos:

Emprego dun estilo educativo asertivo. Fuxindodunha postura inhibicionista tanto coma da concepción punitiva, practicarase unha actitudecomprensiva coas posibilidades e características do alumnado, buscando a súamellora permanente e guiando as súasaprendizaxes. Como reforzo do esforzo, da conduta adaptativa ou do traballoben feito usarase fundamentalmente o eloxio constante, ao mesmo tempo que se ignora ou se reprende o comportamento inadecuado. Esta discriminacióncondutual, xuntoco trato respectuoso e xustofavorecerán a autoestima, o rendemento escolar e a convivencia pacífica, contribuíndo ao desenvolvemento do clima escolar necesario.

Procura de aprendizaxes significativos. Nas diferentes unidades de ensino-aprendizaxeprocurarase sempre

- Que os contidos sexanlóxicos e coherentes, con estrutura e vocabulario adaptados ao alumnado ao que se dirixen.

- Que o alumnadoteña os coñecementospreviosnecesarios para comprender os novos contidos e que estes esteanactivados.

- Que o alumnadoteña a predisposición, a actitude, o interese e a motivaciónnecesarias para interactuar cos contidos que lle propomos.

Inclusión de proxectos e traballos de investigación. Sen olvidar as aprendizaxes por recepción, baseadas nas explicacións e na presentación de contidos por parte do profesorado, iranse promovendo traballos nos que, coa guía do profesorado, será o alumnado (só ou encooperación cos seus compañeiros) o que busca a información, a traballa e elabora con ela algún tipo de produto, que presenta aos demais. A biblioteca e as TIC serán recursos fundamentais para o desenvolvemento destes traballos.

Metodoloxías activas. O alumno non pode quedarsenunharecepciónpasiva de coñecementos. Promoverase a actividade mental do alumno, que deberátraballar a información que recibe, enlazándoa cos seus coñementosprevios, dándolle sentido, esforzándose por entendela e buscando un cambio nos seus esquemas de coñecemento. As tecnicas de traballointelectural e comprensiónlectora (resumes, esquemas...) ou o tipo de traballo que mencionamos no punto anterior, son fórmulas eficaces para promover esaactividade mental necesaria.

Atención á diversidade. Ter en conta as **peculiaridades** (ritmos e estilos de aprendizaxe, capacidades, etc.) de cada grupo e de cada neno/a concreto. Cada alumno ten as súas necesidades educativas e algúns presentan necesidades educativas especiais que deberán ser atendidas.

Traballo cooperativo. É preciso promover as **relacións entre iguais** para favorece-la confrontación e a modificación dos puntos de vista propios.

Contribución ao desenvolvemento da capacidad "de aprender a aprender".

As sucesivas unidades de ensino-aprendizaxe que se desenvolven no centro irán encamiñadas a que o alumnado aprenda a regular os seus propios procesos de aprendizaxe, é dicir a planificar, supervisar e avaliar o seucomportamento cando se enfronta a calqueratarefa escolar.

Cooperación coas familias do alumnado, como requisito de primeiro orde para conseguir os obxectivos educativos do currículo escolar.

6.2. Secuenciación das actividades de ensino-aprendizaxe.

A concreción da metodoloxía manifístase na secuencia e no tipo de actividades que o profesorado programa e que logo desenvolve na aula co alumnado. A secuencia base da actividades educativas aproximarase á seguinte:

6.2.1.- Actividades para a presentación do centro de interese a traballar da forma máis chamativa posible, tratando de espertar a atención do alumnado e de motivalo cara as novas aprindizaxes, mediante vídeos, lecturas, xogos...

67.2.2.- Actividades de indagación/explicitación das ideas previas dos alumnos/as:

- **Informar** aos alumnos/as sobre os novos contidos a tratar, buscándolle **relación con outros contidos tratados con anterioridade**.
- Facer **preguntas** que obriguen aos distintos alumnos/as a relacionar os novos contidos con diferentes situacións funcionais e **que permitan identificar que tipos e graos de coñecemento** teñen sobre o tema.
- Promover a **intercomunicación do alumnado** sobre as novas cuestións (isto dá unha información importante para formar grupos).
- **Rexistrar** en instrumentos adecuados a información sobre a situación inicial dos alumnos/as.

67.2.3.- Actividades para a aprendizaxe dos novos contidos:

Usaranse fundamentalmente dúas vias:

a) Presentación dos novos contidos por parte do profesor/a:

- profesor presentará o **novo contido de xeito claro, ben estructurado dende o punto de vista lóxico, usando demostracións, exemplos, formatos diferentes (imaxe, vídeos, esquemas...) e posibles aplicacións a casos prácticos.**
- Inmediatamente despois alumnos e alumnas con diferentes capacidades e coñecementos previos **resolverán exemplos semellantes**

diante dos compañeiros, quedando para o final os menos competentes respecto a eses contidos.

- Analizaranse con todo o grupo **actividades xa resoltas** (ben ou mal).
- Proporanse **actividades de igual complexidade** cós exemplos do mestre/a para que os alumnos/as os fagan **autonomamente.**
- Organizaranse **actividades en pequenos grupos heteroxéneos** (en canto a capacidade e coñecementos previos) que rematan cunha exposición dos resultados ó grupo clase (con intervención de todos).

b) Traballos de investigación ou busca de información por parte do alumnado coa guia do profesor:

- Escóllese o tema a traballar (mellor coa participación do alumnado).
- Estúdanse as concepcións previas do alumnado sobre o tema.
- Concrétanse os aspectos que queremos descubrir (que queremos saber?).
- O profesorado propón os recursos (en papel ou na rede) que se consultarán para respostar as preguntas.
- O alumnado busca a información nas fontes propostas.
- O alumnado traballa a información e con ela elabora un produto final (un documento, un mural, unha presentación...), para mostrarlle aos demais as súas conclusións.

6.2.4.- Actividades de xeneralización e de aplicación das aprendizaxes adquiridas:

- O profesor explica con claridade, con exemplos e demostracións, como os contidos aprendidos se aplican a diferentes situacións. Irá aplicando o novo contido a diferentes variables e explicitando os pasos para resolve-la situación.
- Proporánselle aos alumnos/as actividades de diferentes graos de complexidade, dándolle opción a que cada un elixa a que máis se adapte á súa competencia. O grao de complexidade virá dado en función de:
    - Parecido coas actividades de aprendizaxe.
    - Número de variables a ter en conta.
    - Grao de dirección da actividade.

- Organizaranse actividades de titoría de alumnos por parellas ou en pequenos grupos.

6.2.5.- Actividades de exercitación e memorización:

- Organizar **actividades de reforzo** (co mesmo grao de complexidade que as anteriores) e de **ampliación** (mesmos contidos en situacións diferentes).
- Organizar **novas actividades de titoría entre iguais**, actuando os máis competentes como modelos.

6.2.6.- Actividades de aplicación práctica das aprendizaxes a situacións concretas da vida real (implican resolver situacións problemáticas similares ás presentadas na avaliación das competencias básicas):

- Propoñer algún **traballo que leve consigo algún tipo de produto,** para que o alumno/a aplique as aprendizaxes adquiridas: unha saída, situación de laboratorio, cartel-mural resume, exposición ó grupo clase..... Proporanse varios **traballos de distinta complexidade.**

7.- Materiais e recursos didácticos.

- Libro de texto: Lingua. Terceiro de Primaria. Editorial: ANAYA.
- Recursos fotocopiables con actividades de reforzo e de ampliación.
- Libro dixital para o profesor.
- Cd de audio para o profesor.
- Material de aula: equipo de son, láminas, ordenador con conexión a internet, canón de video…
- Guía didáctica.
- Recursos da biblioteca escolar.

8.- Procedemento para a avaliación inicial

A avaliación inicial levarase a cabo entre o 10 e 0 30 de setembro. Farase en base ás seguintes accións:

- Análise das actas finais do curso anterior de cada grupo de alumnos.
- Análise dos informes individualizados ou informes psicopedagóxicos que poida haber de cada alumno.
- Observación da actividade escolar de cada grupo e de cada un dos alumnos/as durante o traballo de aula..
- Realización de probas específicas de avaliación inicial elaboradas previamente polo profesorado en base aos estándares de aprendizaxe do curso anterior.
- Valoración dos resultados e toma de decisións para recoller as medidas que se consideren oportunas na programación didáctica.
- Reunión da avaliación inicial durante a primeira semana de outubro.
- Rexistro dos datos da avaliación inicial nos documentos do profesorado e no XADE.

9.- Procedemento de avaliación continua.

Cada titor/a coordinará o desenvolvemento da avaliación continua que será realizada polo Equipo Docente de xeito colexiada.

Os profesores/as de cada área informarán ao alumnado sobre os obxectivos, competencias básicas, contidos e estándares de aprendizaxe que se lle van pedir. Esta información será xeral ao principio de curso e máis concreta ao comezo de cada unidade didáctica.

Para a avaliación contínua terase en conta toda a actividade desenvolvida polo alumnado: tarefas que realiza diariamente na aula (exercicios de libro de texto, exercicios de caderno, traballos, participación oral…), probas escritas periódicas, esforzo e actitude.

Cando o progreso dun alumno ou alumna non sexa o adecuado, adoptaranse as medidas de atención á diversidad que procedan: reforzo educativo, adaptación curricular non significativa, apoio pedagóxico por parte do profesorado encargado desta tarefa, compromiso educativo coas familias...

Durante o curso celebraranse tres sesións de avaliación, que coincidirán cos finais de cada un dos trimestres. De cada unha destas sesións o titor/a de o grupo levantará acta coas decisións e acordos adoptados.

Posteriormente a estas sesións de avaliación, o titor/a informará ás familias sobre o resultado da avaliación,por escrito, mediante o boletín de notas, e introducirá as cualificacións no XADE.

Independentemente destas reunións, a relación entre titor e familia deberá ser continua ao longo do curso escolar, debéndose intensificar as entrevistas coas familias de alumnos cuxo rendemento non sexa adecuado. Cada titor/a terá un rexistro de visitas de pais/ nais.

A final de cada curso, o titor/a entregará ás familias información máis detallada da evolución do seu fillo/a, indicando os aspectos que deben mellorarse. Esta información referirase aos obxectivos de cada área e ao grado de adquisición das competencias clave.

Esta información curricular será incluída polo titor no expediente académico.

Procedemento para a toma de decisión da promoción de nivel:

- Ao finalizar o curso, o equipo docente de nivel, reunido en sesión de avaliación final, deberá decidir sobre a promoción de cada un dos alumnos e alumnas ao curso seguinte.
- A decisión debe ser consensuada por todo o profesorado, debendo ter especial consideración a información do titor ou titora. En caso de non existir acordo prevalecerá a opinión do titor/a.
- No caso que un titor ou titora considere que é máis adecuado que un alumno/a permaneza un ano máis no mesmo curso, deberá entrevistarse coas familias (antes de que o Equipo Educativo tome a decisión), a fin de solicitar a súa opinión sobre tal medida. De devandita entrevista deberá quedar constancia escrita.

10.- Medidas de atención á diversidade

As metodolooxías propostas son as principais medidas de atención á diversidade. Ademais, poñeranse en marcha aquelas medidas que axuden a xestionar o grupo completo tendo en conta as necesidades específicas de cada un dos seus integrantes; por iso na programación de aula ou na programación de cada unha das unidades didácticas concretaranse medidas específicas para desenvolver ao longo do curso, entre as que poderían contemplarse, entre outras:

- Priorizar os obxectivos e contidos que se consideren fundamentais para futuras aprendizaxes, que teñan funcionalidade e aplicación práctica e que fagan referencia a procedementos.
- Partir sempre dos coñecementos previos de cada alumno.
- Deseñar actividades que teñan diferentes graos de realización e dificultade e que permitan distintos modos de execución.
- Deseñar actividades diversas para traballar un mesmo contido e/ou actividades de reforzo para afianzar os contidos mínimos.
- Propoñer actividades que se leven a cabo con distintos tipos de agrupamentos: pequeno grupo, gran grupo, individual.
- Planificar actividades de libre execución por parte dos alumnos segundo os seus intereses.
- Planificar actividades que faciliten a manipulación e que teñan aplicación na vida cotiá para relacionar o estudado co entorno e darlle maior significatividade.
- Distribución heteroxénea do alumnado.
- Ubicación do alumnado con necesidades específicas nos lugares que máis lle favorezan.
- Plantexar sesións onde se alternen a explicación de teoría coa realización de exercicios prácticos.
- Priorizar métodos que favorezan a expresión directa, a reflexión, a comunicación e o descubrimento.
- Adecuar a linguaxe do material de estudo segundo o nivel de comprensión dos alumnos/as (especialmente para os alumnos/as con neae).
- Seleccionar técnicas e estratexias metodolóxicas que sendo útiles para todos os alumnos/as, tamén o sexan para os que presentan dificultades de aprendizaxe e neae. Son especialmente adecuadas: técnicas de demostración e modelado, técnicas de traballo cooperativo, titorías entre iguais, traballo por proxectos, …
- Favorecer o tratamento globalizado e interdisciplinar dos contidos de aprendizaxe buscando a xeneralización.
- Partir das motivacións e intereses dos nenos/as (centros de interese).
- Fomentar un bo clima de relacións sociais (respecto e tolerancia).
- Favorecer o uso de distintos materiais e recursos para que podan manipular e experimentar.
- Empregar distintos espazos e recursos dentro e fóra da aula.

- Introducir a avaliación do contexto de aula (avaliación continua, valorar o traballo diario, os intereses,a participación, traballos individuais e grupais, …)
- Concretar e/ou facilitar os contidos mínimos que deben estudar.
- Plantexar modificacións na forma de preguntar nas probas de avaliación (tipo test, de desenvolvemento, exames orais, preguntas de unir con frechas, preguntas curtas, secuenciar os pasos dun problema, distanciar as preguntas en distintas follas, empregar apoios visuais, uso das TICs, …)
- Distribución do mobiliario na aula para mellorar a accesibilidade e a optimización da iluminación.
- Implementaranse tamén as medidas deseñadas para o alumnado con necesidades específicas de apoio educativo: apoio de especialistas en pedagoxía terapéutica e audición e linguaxe, apoio de profesorado ordinario con horario dispoñible, etc.

11. Avaliación do proceso de ensino e da práctica docente

Indicadores de logro do proceso de ensino

	Escala			
	1	2	3	4
1. O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado.				
2. Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreceu a aprendizaxe.				
3. Conseguiuse motivar para lograr a actividade intelectual e física do alumnado.				
4. Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado.				
5. Contouse co apoio e coa implicación das familias no traballo do alumnado.				
6. Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado.				
7. Adoptáronse as medidas curriculares adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
8. Adoptáronse as medidas organizativas adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
9. Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado.				
10. Usáronse distintos instrumentos de avaliación.				
11. Dáse un peso real á observación do traballo na aula.				
12. Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo.				

Indicadores de logro da práctica docente

	Escala			
	1	2	3	4
1. Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado.				
2. Ofrécense a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa.				
3. Elabóranse actividades atendendo á diversidade.				
4. Elabóranse probas de avaliación adaptadas ás necesidades do alumnado con NEAE.				
5. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.				
6. Combínase o traballo individual e en equipo.				
7. Poténcianse estratexias de animación á lectura.				
8. Poténcianse estratexias tanto de expresión como de comprensión oral e escrita.				
9. Incorpóranse as TIC aos procesos de ensino – aprendizaxe.				
10. Préstase atención aos elementos transversais.				
11. Ofrécense ao alumnado de forma rápida os resultados das probas / traballos, etc.				
12. Analízanse e coméntanse co alumnado os aspectos máis significativos derivados da corrección das probas, traballos, etc.				
13. Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus acertos e erros.				
14. Grao de implicación do profesorado nas funcións de titoría e orientación.				
15. Adecuación, logo da súa aplicación, das ACS propostas e aprobadas.				
16. Avalíase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación…				

12. Avaliación da programación didáctica

Periodicidade coa que se revisará: cada ano, a principio de curso

Indicadores

	Escala			
	1	2	3	4
O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e a temporalización previstas.				
Adecuación da secuenciación dos estándares para cada avaliación.				
Adecuación dos estándares mínimos para a promoción do alumnado.				
Asignación a cada estándar do peso correspondente na cualificación.				
Vinculación de cada estándar a un ou varios instrumentos para a súa avaliación.				
Concreción dos elementos transversais.				
Adecuación da secuencia de traballo na aula.				
Adecuación dos materiais didácticos utilizados.				
Adecuación do libro de texto.				
Adecuación do plan de avaliación inicial deseñado.				
Adecuación da proba de avaliación inicial.				

Adecuación das pautas xerais establecidas para a avaliación continua.				
Adecuación dos exames, tendo en conta o valor de cada estándar.				
Adecuación dos programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares.				
Adecuación das medidas específicas de atención ao alumnado con NEAE.				
Grao de desenvolvemento das actividades complementarias e extraescolares previstas.				
Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos.				
Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre os criterios de promoción.				
Adecuación do seguimento e da revisión da programación ao longo do curso.				
Contribución desde a materia ao plan de lectura do centro.				
Grao de integración das TIC no desenvolvemento da materia.				

13.Pautas para a educación en tempo de confinamento. Orientacións para elaborar traballos durante a pandemia.

1.- Horario: Seguirase o horario espello establecido no plan de continxencia do centro para o curso 2021-2022.

2.- Recursos tecnolóxicos para a educación a distancia: Utilizarase preferentemente a Aula Virtual do Centro, onde estarán aloxados e secuenciados, coa antelación suficiente, contidos e actividades.

3.- Estrutura das unidades didácticas:

Para traballar os contidos seleccionados podemos facer tres bloques de actividades:

Bloque 1.- Presentación dos novos contidos por parte do profesor/a:

- Presentarémoslle ao alumnado os contidos que imos traballar e ofrecerémoslle unha explicación clara, ben estructurada dende o punto de vista lóxico, usando videos, esquemas ou imaxes, seleccionados de internet, ou ben textos, arquivos de audio e/ou video, presentacións... creados por nós.
- Debemos comunicarlle que é moi importante entender o que se explica e que se non fose así debe comunicarllo ao profesorado para que este se poña en contacto con el e busque a mellor maneira de que chegue a comprender o que non entende.

Bloque 2.- Práctica e afianzamento das novas aprendizaxes.

Unha vez dada a explicación o profesorado propoñeralle unha serie de exercicios ou actividades nos que o alumno deberá practicar as aprendizaxes que lle foron presentadas e demostrar que as ten ben adquiridas. As actividades deben ser dunha complexidade similar á das explicacións previas para que o alumnado poida realizalas autonomamente.

Bloque 3.- Xeneralización de aprendizaxes. Conexión con outras aprendizaxes previas. Reforzo. Ampliación. Creación.

Neste bloque entrarían aquelas actividades que poden non estar vinculadas estritamente cos novos contidos seleccionados e traballados no tema pero que nos parecen de moito interese:

- Exercicios de repaso do esencial da área.
- Actividades de creación, a proposta do profesor/a correspondente ou de departamentos ou organismos externos (biblioteca escolar, por exemplo).
- Actividades de razoamento, de análise da realidade, de experimentación...
- Actividades de reforzo (da mesma complexidade das traballadas no núcleo do tema), para alumnos que non chegaron a adquirir as aprendizaxes clave da unidade didáctica.
- Actividades de “recuperación” de aprendizaxes traballados en temas anteriores, pero que para algúns supoñen lagoas a superar.
- .....